
БОТАНІКА

УДК 581.92(477.41+477.42)1
DOI 10.31654/2786-8478-2026-BN-1-7-14

Коломійчук В. П.

доктор біологічних наук, доцент
Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
vkolomiychuk@ukr.net
orcid.org/0000-0001-5767-344X

Шиндер О. І.

кандидат біологічних наук
Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка НАН України
shinderoleksandr@gmail.com
orcid.org/0000-0003-1146-0873

Данилик І. М.

член-кореспондент НАН України
Інститут екології Карпат НАН України
idanylyk@ukr.net
orcid.org/0000-0001-5779-4778

Орлов О. О.

кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник
ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України»
orlov.botany@gmail.com
orcid.org/0000-0003-2923-5324

Польська В. О.

кандидат біологічних наук, старший дослідник
Національний природний парк «Залісся»
Національний науково-природничий музей НАН України
smagol19750@ukr.net
orcid.org/0000-0002-2354-4348

Міськова О. В.

доктор філософії
Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
lena.miskova.enot@gmail.com
orcid.org/0000-0003-3827-7307

Шевера М. В.

кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник
Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
shevera.myroslav@ukr.net
orcid.org/0000-0002-1178-0458

**ДОПОВНЕННЯ ДО ФЛОРИ НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ЗАЛІССЯ»**

У статті наведено дані про флористичні знахідки на території Національного природного парку «Залісся» (НПП), який був створений у 2021 р. на площі 14836,0 га. У 2024 р. нами встановлено видовий склад судинних рослин НПП, проведено біоморфологічний, географічний, еколого-ценотичний аналіз флори та з'ясовано особливості її синантропізації. Було наведено характеристику рідкісних видів флори, показано місце НПП в екомережі регіону. Нинішня робота ґрунтується на

результатах оригінальних досліджень, проведених нами на території НПП «Залісся» у 2024–2025 рр. із застосуванням маршрутного способу та методів порівняльної флористики. У результаті дослідження в межах парку виявлено 34 нових таксони дикорослих судинних рослин. Крім того, відзначено один новий вид (*Rosa rubiginosa* L.), ймовірно, інтродукований цілеспрямовано. Серед нових видів і підвидів флори 19 належать до аборигенної фракції і є досить звичайними для регіону дослідження, а 15 – до адвентивної (чужорідної) фракції флори. Для них наведено характеристики та конкретні місцезнаходження в межах НПП. Появу деяких неаборигенних видів флори (*Hippophae rhamnoides* L., *Heliopsis helianthoides* (L.) Sweet var. *scabra* (Dunal) Fernald., *Robinia viscosa* Michx. ex Vent.) пов'язуємо з існуючою активною господарською діяльністю на суміжних з парком територіях (дачних кооперативах). Станом на тепер флора НПП «Залісся» налічує 812 видів і підвидів судинних рослин. Результати цих досліджень виконувалися в межах програми Літопису природи парку. Вони є важливими для встановлення його сучасного різноманіття, з'ясування тенденцій змін у регіональній флорі, розробки заходів для попередження фітоінвазій. Існує потреба у подальшому моніторингу за рослинним покривом парку в зв'язку з наявністю на його території значного різноманіття тварин, зокрема копитних, що опосередковано впливають на склад та динаміку флори.

Ключові слова: біорізноманіття, Чернігівське Полісся, Київська та Чернігівська області, флористичні знахідки, Україна.

Вступ. Інвентаризація та моніторинг флори, особливо об'єктів природно-заповідного фонду України, є важливою складовою наукових досліджень для з'ясування її сучасного стану, зокрема й раритетної та чужорідної компоненти, оцінки регіональної репрезентативності, визначення змін і напрямів трансформації рослинного покриву тощо. Отримані хорологічні відомості є основою розробки ефективних заходів збереження природних видів рослин, передусім рідкісних, і контролю за чужорідними.

У грудні 2021 р. було створено Національний природний парк «Залісся», з метою вдосконалення управління збереженням, відтворенням і рекреаційним використанням типових та унікальних природних комплексів Центрального Полісся (в межах Київської та частково Чернігівської областей), що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення, на площі 14836,0 га [6].

У 2024 р. опубліковано перший анотований конспект флори цього парку, який налічував 778 видів та підвидів судинних рослин [4]. Аборигенна фракція флори парку донедавна налічувала 612 видів (58,5%) різноманіття всієї регіональної флори. Її структурні особливості відображають досить добре виражений лісовий характер флори, у зв'язку з розташуванням у південній смузі Полісся. Серед біоморф у складі флори НПП переважають гемікриптофіти (65,7%), а частка фанерофітів становить 9,5%, у географічній структурі – широкоареальні таксони (47,5%). Високі позиції мають представники європейського (21,2%), європейсько-субсередземноморського (13,1%) та бореального (10,6%) геоелементів флори. Із 166 видів адвентивної фракції флори найбільше видів мають субсередземноморське (44,6%) та північноамериканське (22,9%) походження. Результати проведеного фракційного аналізу вказали на те, що у синантропізації флори НПП переважає процес адвентизації [4].

За результатами флористичних обстежень, проведених авторами впродовж 2024–2025 рр., було виявлено низку нових для флори парку таксонів судинних рослин. Узагальнення та оприлюднення цих даних є **метою** даної даного повідомлення.

Матеріали і методи досліджень. В основу роботи був покладений порівняльний морфолого-географічний метод дослідження. Вивчення флори НПП «Залісся» здійснювалося у 2024–2025 рр. маршрутним методом. У роботі застосовано підходи, класифікації та термінологію, прийняті у порівняльній флористиці [4, 5, 7]. Назви

таксонів рослин та їхній обсяг подано відповідно до бази даних *Plants of the World Online* (<https://powo.science.kew.org/>)

Результати та їх обговорення. У результаті проведених досліджень авторами виявлено 36 нових видів, підвидів і форм судинних рослин для території НПП «Залісся», про які подаємо коротку хорологічну інформацію.

***Acer saccharinum* L.** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофігофіт) північноамериканського походження [11]. Культивується на присадибних ділянках або, ймовірно, раніше й на території парку. Кілька здичавілих рослин віком до 3 років зафіксовані у Рожнянському ПНДВ, при дорозі поблизу дачних ділянок, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Arenaria serpyllifolia* L. (*Arenaria viscida* Loisel.)** Аборигенний вид [5], поширений у Заліському ПНДВ (квартал 27, виділ 10), по лісових галявинах, спорадично. Також його виявлено у вирві перед приватним будинком на території садиби НПП (с. Залісся, координати: 50.65324 N, 30.88957 E). Цей вид зустрічається зокрема у старому сосновому лісі злаковому (квартал 42, виділ 11) Літківського ПНДВ, координати: 50.73114 N, 30.88203 E, 23.04.2025 р., О. Орлов.

***Bidens connata* Muhl. ex Willd.** Чужорідний вид (кенофіт, ксенофіт) північноамериканського походження [12], знаходиться у стані активного розповсюдження. Уперше для НПП зафіксований Д.А. Давидовим 09.10.2024 р., знахідка зафіксована на платформі iNaturalist (<https://www.inaturalist.org/observations/252881900>), гербарні зразки виду, зібрані М. Шеверою та В. Коломійчуком, зберігаються в Гербаріях Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (KW) і НПП «Залісся». Трапляється зрідка.

***Carex leporina* L.** Аборигенний вид. Відмічений у Літківському ПНДВ, невелика куртина у пересохлому каналі, 11.09.2025 р., І. Данилик.

***Centaurea stoebe* L. subsp. *stoebe*.** Аборигенний вид [10]. Виявлений на пісках у Рожнянському ПНДВ, уздовж паркану, спорадично, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Chaenorrhinum minus* (L.) Lange.** Аборигенний вид. Відмічений поодиноким, у Заліському ПНДВ, росте на піщаних та рудеральних місцях, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Chondrilla latifolia* M. Bieb.** Аборигенний вид. Відмічений спорадично у Деснянському ПНДВ, по рудеральних місцях біля озера, вздовж насипу дамби, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Cornus sanguinea* L. subsp. *australis* (C.A.Mey.) Jáv. (*Swida australis* (C.A. Mey.) Rojark. ex Grossh.)** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофігофіт) середземноморського походження [8]. Відмічений у Деснянському ПНДВ, біля озера, вздовж насипу дамби, 12.09.2025 р. О. Шиндер.

***Cucurbita maxima* Duchesne.** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофігофіт) північноамериканського походження [11]. Виявлений у Заліському ПНДВ, біля господарського двору в приватному секторі, координати: 50.68337 N, 30.86539 E, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Cucurbita moschata* Duchesne** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофігофіт) [11] північноамериканського походження. Виявлений у Заліському ПНДВ, біля господарського двору у приватному секторі, координати: 50.68335 N, 30.86539 E, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Cuscuta europaea* L.** Аборигенний вид, паразитує на багатьох культурних і дикорослих трав'янистих рослинах. Вперше виявлений на території НПП 09.10.2024 р. у межах Літківського ПНДВ: О. Миськовою (<https://www.inaturalist.org/observations/246643677>) та В. Коломійчуком (<https://www.inaturalist.org/observations/246481260>) у вільшняку осоково-кропивоному, координати: 50.75972 N, 30.83507 E.

***Danthonia decumbens* (L.) DC.** Аборигенний вид. Виявлений у Літківському ПНДВ, на дні пересохлого каналу, спорадично, 11.09.2025 р., І. Данилик.

***Eupatorium cannabinum* L.** Аборигенний вид. Відмічений у Літківському і Деснянському ПНДВ, в заболочених ектопах вздовж берега озера, часто, 11-12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Galeopsis ladanum* L.** Чужорідний вид (археофіт, ксенофіт) середземноморського походження [12]. Відмічений у Деснянському ПНДВ, по берегу озера, поодинокі, 11.09.2025 р., О. Шиндер.

***Hippophae rhamnoides* L.** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофітофіт) [11]. Культивується на присадибних ділянках в околицях с. Рожни. Здичавілі поодинокі екземпляри цього виду зафіксовані у Рожнянському ПНДВ, 11.09.2025 р., О. Шиндер.

***Heliopsis helianthoides* (L.) Sweet var. *scabra* (Dunal) Fernald.** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофітофіт) північноамериканського походження [11]. Рослини культивуються на присадибних ділянках в околицях с. Рожни, здичавілі поодинокі екземпляри рослини зафіксовані у межах Рожнянського ПНДВ, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Hierochloa repens* (Host) P. Beauv.** Аборигенний вид. Місцезнаходження: Літківське ПНДВ, квартал 42, виділ 11. У старому сосняку злаковому віком до 120 років, трапляється спорадично, координати: 50.73114 N, 30.88203 E, 25.04.2025 р., О. Орлов.

***Lepidium ruderales* L.** Чужорідний вид (археофіт, ксенофіт) ірано-туранського [12] або середземноморського [13] походження. Рослини приурочені до рудеральних місцезростань у Рожнянському ПНДВ (біля контори) та вздовж паркану поблизу дачного кооперативу, спорадично, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Leontodon hispidus* L.** Аборигенний вид. Відмічений у Літківському ПНДВ, кварталі 42, виділі 11, у старому сосновому лісі злаковому, на галявині, поодинокі, координати: 50.73114 N, 30.88203 E, 23.04.2025 р., О. Орлов.

***Mentha x verticillata* L.** Аборигенний нотовид. Відмічений у Літківському ПНДВ, на березі озера, спорадично, 11.09.2025 р., О. Шиндер.

***Myosotis sicula* Guss. (*Myosotis micrantha* Guss.)** Аборигенний вид. Відмічений у Заліському ПНДВ, квартал 27, в. 10, на подвір'ї перед будинком, у воронці від прильоту ракети, поодинокі, координати: 50.65324 N, 30.88957 E, 24.04.2025 р., О. Орлов.

***Myriophyllum verticillatum* L.** Аборигенний вид [5]. Відмічений у Літківському ПНДВ, на пересохлому березі озера, спорадично, координати: 50.76769 N, 30.83032 E, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

***Oxybasis rubra* (L.) S.Fuentes, Uotila & Borsch.** Аборигенний вид [5]. Відмічений у Літківському ПНДВ, на пересохлому березі озера, спорадично, координати: 50.76768 N, 30.8303 E, 12.09.2025, О. Шиндер.

***Prunus cerasifera* Ehrh. f. *pissardii* (Carrière) Koehne (*P. pissardii* Carrière).** Культивар чужорідного виду (кенофіт, ергазіофітофіт) середземноморського походження [11]. Культивується на присадибних ділянках поблизу парку. Здичавілі з культури рослини виявлені у Рожнянському ПНДВ, вздовж паркану поблизу з дачним кооперативом, поодинокі особини, 12.09.2025 р., О. Шиндер. Типові особини *P. cerasifera* уже були відомі в адвентивній фракції флори НПП «Залісся» [4].

***Prunus insititia* L.** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофітофіт) азійського походження [11]. Відмічений у сосновому лісі куничниковому (квартал 42 Літківського ПНДВ), трапляється поодинокі, 28.08.2025 р. О. Шиндер.

***Prunus tomentosa* Thunb.** Чужорідний (кенофіт, ергазіофітофіт) вид південно-східноазійського походження [11]. Відмічений на узбіччі соснового лісу у межах Заліського ПНДВ, поодинокі особини, 12.09.2025 р. О. Шиндер.

***Robinia viscosa* Michx. ex Vent.** Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофітофіт), північноамериканського походження [11]. Ймовірно, раніше культивувався на території НПП «Залісся», а також на дачних ділянках, що впритул підходять до території парку. Кілька особин вегетативного походження відмічені біля паркану на території Рожнянського ПНДВ, при дорозі вздовж дачних ділянок, 12.09.2025 р., О. Шиндер. Може гібридизувати з *R. pseudoacacia* L. (*R. xambigua* Poir.), але такі форми поки не зафіксовані.

***Rorippa amphibia* (L.) Besser.** Аборигенний вид. Відмічений у Рожнянському ПНДВ, на пересохлому березі озера, спорадично, координати: 50.76769 N, 30.83032 E, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

Rosa rubiginosa L. Аборигенний вид у більшості регіонів України, але не вказаний для природної флори Полісся [5]. Відмічений у Рожнянському ПНДВ. Одиначний екземпляр зростає біля паркану садиби відділення, ймовірно, висаджений. 12.09.2025 р., О. Шиндер. Вид у природних місцезростаннях на території НПП «Залісся» до цього часу не підтверджений.

Salvinia natans L. Аборигенний вид, занесений до Додатку I Бернської конвенції, раніше був включений до Червоної книги України [9]. Розноситься птахами. Невелика кількість рослин (до 10 екз.) виду початково виявлена на мілководді озера «Великівське» (29.08.2025 р., В. Коломійчук, М. Шевера), згодом – на його пересохлому узбережжі: координати: 50.76769 N, 30.83032 E, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

Sedum pallidum M. Bieb. Чужорідний вид (кенофіт, ергазіофітофіт), середземноморського походження [11], у гірській частині Криму – на північній межі природного ареалу [14]. Культивується на території Парку, здичавілі екземпляри рослини відмічені (спорадично) у Рожнянському та Заліському (біля центрального офісу) ПНДВ, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

Sisymbrium altissimum L. Чужорідний для території НПП «Залісся» вид (кенофіт, ксенофіт) субсередземноморського походження [7, 12, 13]. На думку А.П. Ільїнської, геміапофіт, європейсько-західноазійський вид, на території України проходить північно-західна межа його природного ареалу [3]. Колонія рослин виду відмічена у Літківському ПНДВ, по насипу озера, на бетонній споруді, координати: 50.76351 N, 30.83065 E, 12.09.2025 р., О. Шиндер.

Viola reichenbachiana Jord. ex Boreau. Аборигенний вид. Відмічений у Рожнянському ПНДВ (квартал 14), у вільховому лісі, поодинокі екземпляри, координати: 50.64715 N, 30.79736 E, 23.04.2025 р. О. Орлов.

Veronica dillenii Crantz. Аборигенний вид. Відмічений у Заліському ПНДВ (квартал 23, виділ 10), поблизу музею природи, росте невеликими групами на піщаних відкосах вирви, координати: 50.65620 N, 30.88849 E, 23.04.2025 р., О. Орлов.

Veronica hederifolia L. Чужорідний вид (археофіт, ксенофіт) середземноморського походження [12]. Відмічений у Заліському ПНДВ, у вирві поблизу музею природи, поодинокі, координати: 50.65620 N, 30.88849 E, 23.04.2025 р., О. Орлов.

Wolffia arrhiza (L.) Horkel ex Wimm. Аборигенний вид, угруповання за його участі раніше було включено до «Червоного списку угруповань водних макрофітів України» з категорією «4» (угруповання, площі яких швидко скорочуються і тому їм загрожує зникнення в майбутньому). Зазвичай цей вид приурочений до прісноводних водойм із незначним коливанням рівня води та слабо лужною або нейтральною реакцією середовища, мулистими донними відкладами [1]. Завдяки перенесенню птахами знаходиться у стані активного розповсюдження територією Східної Європи. Вперше відмічений на території НПП «Залісся» Д.А. Давидовим 09.10.2024 р. (<https://www.inaturalist.org/observations/252881894>), координати: 50.75968 N, 30.83324 E. Нині відомий з декількох локалітетів стоячих водойм Деснянського та Літківського ПНДВ де трапляється нерідко.

Висновки. У результаті проведених досліджень на території НПП «Залісся» виявлено 34 нових видів і підвидів судинних рослин у спонтанній флорі парку, з яких 19 належать до аборигенної, а 15 – до адвентивної фракцій, у складі останньої суттєво переважають ергазіофітофіти (11). Крім того, відзначено ще один новий вид, імовірно інтродукційного походження (*Rosa rubiginosa*), та культивар уже відомого в адвентивній фракції флори виду (*Prunus cerasifera* f. *pissardi*). Зараз видовий склад флори НПП нараховує 812 видів, підвидів і форм судинних рослин, за якими буде продовжено моніторинг. Одержані результати є важливими для встановлення сучасного різноманіття флори НПП та оцінки тенденцій змін у регіональній флорі. Нині існує потреба у здійсненні подальших моніторингових досліджень за флорою парку у зв'язку з наявністю на його території значного різноманіття копитних тварин, що опосередковано впливають на склад флори та розвиток змін, пов'язаних з ними.

Подяки. Автори щиро вдячні директору НПП «Залісся» Т.І. Когуту та працівникам ПНДВ за всебічну допомогу при проведенні досліджень, а також к.б.н. Д.А. Давидову (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України) за люб'язно надану інформацію про деякі види.

Література

1. Дубина Д. В., Стойко С. М., Сытник К. М., Тасенкевич Л. А., Шеляг-Сосонко Ю. Р., Гейни С., Гроудова З., Гусак Ш., Отыгелова Г., Эржабкова О. 1993. Макрофиты – индикаторы изменений природной среды. Киев: Наукова думка, 434 с.
2. Зелена книга України / за ред. Я. П. Дідуха. Київ : Альтерпрес, 2009. 448 с.
3. Ільїнська Ф.П., Дідух Я.П., Бурда Р.І., Коротченко І.А. 2007. Екофлора України. Т. 5 / за ред. Я. П. Дідуха. Київ: Фітосоціоцентр, 584 с.
4. Коломійчук В.П., Шиндер О.І., Когут Т.І., Смагол В.О., Шевера М.В. 2024. Флора Національного природного парку «Залісся». Київ: Бихун В.Ю. 95 с.
5. Лукаш О. В. Флора судинних рослин Східного Полісся: історія дослідження, конспект. Київ : Фітосоціоцентр, 2008. 436 с.
6. Проект організації території національного природного парку «Залісся», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів (затвердженого Наказом Міндовкілля №180 від 26.04.2022 р.). Київ : ПРАТ НВК «Курс», 2022. 354 с.
7. Протопопова В. В. Синантропная флора Украины и пути ее развития. Киев : Наукова думка, 1991. 201 с.
8. Цвелев Н. Н. Swida. В кн.: Флора Восточной Европы. Т. 11. Москва; Санкт-Петербург: КМК, 2004. С. 301–307.
9. Червона книга України. Рослини / за ред. Я. П. Дідух. Київ : Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.
10. Шиндер О. І. Таксономічний комплекс *Centaurea stoebe* s. l. (Asteraceae) у флорі України. *Novitates Theriologicae*. 2021. Вип. 12. С. 237–251. DOI: <http://doi.org/10.53452/nt1236>
11. Protopopova V. V., Shevera M. V. Ergasiophytes of the Ukrainian flora. *Biodiversity: Research and Conservation*. 2014. Vol. 35. P. 31–46. <https://doi.org/10.2478/biorc-2014-0018>
12. Protopopova V. V., Shevera M. V. Xenophytes of the Ukrainian alien flora. *Biodiversity: Research and Conservation*. 2025. Vol. 80: in press.
13. Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtěk J. Jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K., Tichý L. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. *Preslia*. 2012. Vol. 84. Pp. 155–255.
14. Shynder O.I., Negrash Y.M. *Sedum pallidum* (Crassulaceae) – alien species of the flora of plain part of Ukraine. *Plant Introduction*. 2020. N 85/86. P. 75–84. <https://doi.org/10.46341/PI2020009>

References

1. Dubyna, D. V., Stojko, S. M., Sytnik, K. M., Tassenkevich, L. A., Shelyag-Sosonko, Y. R., Hejny, S., Hroudova, Z., Husak, S., Otyagelova, G., & Erzhabkova, O. (1993). *Makrofity–indikatoriy izmenenij prirodnoj sredy [Macrophytes as indicators of environmental changes]*. Naukova Dumka [in Ukrainian]
2. Didukh, Ya. P. (Ed.). (2009). *Zelena knyha Ukrainy [The Green Data Book of Ukraine]*. Alterpres. [in Ukrainian]
3. Illinska, A. P., Didukh, Ya. P., Burda, R. I., & Korotchenko, I. A. (2007). *Ekoфлора Ukrainy [Ecoflora of Ukraine]*. Vol. 5. Ed. by Ya. P. Didukh. Fitosotsiotsentr [in Ukrainian]
4. Kolomyichuk, V. P., Shynder, O. I., Kohut, T. I., Smagol, V. O., & Shevera, M. V. (2024). *Flora Natsionalnoho pryrodnoho parku «Zalissia» [Flora of the Zalissia National Nature Park]*. Bykhun V. Yu. [in Ukrainian]
5. Lukash, O. V. (2008). *Flora sudynnykh roslyn Skhidnoho Polissia: Istoriiya doslidzhennia, konspekt [Flora of vascular plants of the Eastern Polissya: History of research and checklist]*. Fitosotsiotsentr. [in Ukrainian]

6. Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine. (2022). *Proiekt orhanizatsii terytorii natsionalnogo pryrodnoho parku «Zalissia», okhorony, vidtvorennia ta rekreatsiinoho vykorystannia yoho pryrodnykh kompleksiv i ob'ektiv* [Project for the organization of the territory of the Zalissia National Nature Park, protection, restoration, and recreational use of its natural complexes and objects]. PRAT Naukovo-vyrobnychy kompleks «Kurs». [in Ukrainian]

7. Protopopova, V. V. (1991). *Sinantropnaya flora Ukrainy i puti ee razvitiya* [Synanthropic flora of Ukraine and ways of its development]. Naukova Dumka. [in Ukrainian]

8. Tzvelev, N. N. (2004). *Swida*. In *Flora Vostochnoy Evropy* [Flora of Eastern Europe]. Vol. 11. Ed. by N. N. Tzvelev. KMK. Pp. 301-307.

9. Didukh, Ya. P. (Ed.). (2009). *Chervona knyha Ukrainy. Roslynniy svit* [Red Data Book of Ukraine. Plant kingdom]. Hlobalkonsaltnyh. [in Ukrainian]

10. Shynder, O. I. (2021). Taksonomichnyi kompleks *Centaurea stoebe* s. l. (Asteraceae) u flori Ukrainy [Taxonomic complex *Centaurea stoebe* s. l. (Asteraceae) in the flora of Ukraine]. *Novitates Theriologicae*, 12, 237–251. <https://doi.org/10.53452/nt1236> [in Ukrainian]

11. Protopopova, V. V., & Shevera, M. V. (2014). Ergasiophytes of the Ukrainian flora. *Biodiversity: Research and Conservation*, 35, 31–46. <https://doi.org/10.2478/biorc-2014-0018> [in English].

12. Protopopova V. V., & Shevera M. V. (2025). Xenophytes of the Ukrainian alien flora. *Biodiversity: Research and Conservation*, 80: in press. [in English].

13. Pyšek, P., Danihelka, J., Sádlo, J., Chrtěk, J., Jr., Chytrý, M., Jarošík, V., Kaplan, Z., Krahulec, F., Moravcová, L., Pergl, J., Štajerová, K., & Tichý, L. (2012). Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): Checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. *Preslia*, 84, 155–255. [in Czech].

14. Shynder, O. I., & Negrash, Y. M. (2020). *Sedum pallidum* (Crassulaceae), an alien species in the flora of plain part of Ukraine. *Plant Introduction*, 85/86, 75–84. <https://doi.org/10.46341/PI2020009> [in English].

Kolomiichuk V.

Doctor of Biological Sciences, Associate Professor
O.V. Fomin Botanical Garden
Taras Shevchenko National University of Kyiv
vkolomyichuk@ukr.net
orcid.org/0000-0001-5767-344X

Shynder O.

PhD M.M. Gryshko National Botanical Garden, NAS of Ukraine
shinderoleksandr@gmail.com
orcid.org/0000-0003-1146-0873

Danylyk I.

Corr.-member of the NAS of Ukraine, Doctor of Biological Sciences, Professor
Institute of Ecology of the Carpathians, NAS of Ukraine
idanylyk@ukr.net
orcid.org/0000-0001-5779-4778

Orlov O.

PhD, Senior Research Fellow
State Institution “The Institute of Environmental Geochemistry” of NAS of Ukraine
orlov.botany@gmail.com
orcid.org/0000-0003-2923-5324

Polska V.

PhD, Senior Research Scientist
Zalissia National Nature Park
National Museum of Natural History, NAS of Ukraine
smagol19750@ukr.net
orcid.org/0000-0002-2354-4348

Miskova O.

PhD M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine
lena.miskova.enot@gmail.com
orcid.org/0000-0003-3827-7307

Shevera M.

PhD, Senior Research Fellow
M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine
shevera.myroslav@ukr.net
orcid.org/0000-0002-1178-0458

**ADDITIONS TO THE FLORA OF THE ZALISSIA
NATIONAL NATURE PARK**

*The article presents data on floristic findings in the Zalissia National Nature Park (NNP), established in 2021 and covering 14,836.0 hectares. In 2024, the species composition of vascular plants in the NNP was established; biomorphological, geographical, and ecological-coenotic analyses of the flora were conducted, and the specific features of its synanthropization were clarified. The characteristics of rare species are provided, and the role of the NNP within the regional ecological network is demonstrated. This study is based on original research conducted at the Zalissia NNP in 2024–2025, using the route method and comparative floristic techniques. As a result of the study, 34 new taxa of wild-spread vascular plants were identified within the park. Additionally, one new species (*Rosa rubiginosa* L.) was recorded, which was likely introduced intentionally. Among the newly recorded species and subspecies, 19 belong to the indigenous fraction and are relatively common in the study region, while 15 belong to the alien fraction. Detailed characteristics and specific locations within the NNP are provided for these taxa. The emergence of certain non-native species (*Hippophae rhamnoides* L., *Heliopsis helianthoides* (L.) Sweet var. *scabra* (Dunal) Fernald., *Robinia viscosa* Michx. ex Vent.) is attributed to ongoing economic activities in the areas adjacent to the park (summer cottage cooperatives). Currently, the flora of the Zalissia NNP comprises 812 species and subspecies of vascular plants. These research results were obtained as part of the «Chronicles of Nature» program of NNP. They are essential for establishing the current diversity of the park, identifying trends in regional floral changes, and developing measures to prevent phytoinvasions. There is a clear need for further monitoring of the NNP plant cover due to the significant animal diversity, particularly ungulates, which indirectly influence the composition and dynamics of the flora.*

Key words: biodiversity, Chernihiv Polissya, Kyiv and Chernihiv oblasts, floristic findings, Ukraine.

**Стаття до редакції надійшла 10.03.2026 року
Рецензія на статтю надійшла 24.03.2026 року**